

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • SETEMBRE DE 1998 • NÚM. 124

Sumari

ACTIVITATS
DE L'INSTITUT
JOAN LLUÍS VIVES, 2

BEQUES PER A LA PAU, 2

UNIVERSITAT D'ESTIU, 2

ESCOLA TÈCNICA
SUPERIOR
D'ENGINYERIA, 3

INSTITUT UNIVERSITARI
DEXEUS, 4

L'ESCRITURA I
EL LLIBRE A LA
CATALUNYA MEDIEVAL, 5

Miquel Martí i Pol
i Lluís Llach,
a la inauguració
del curs 1998-1999

El dia 30 de setembre, a les 12 del migdia, tindrà lloc, a la sala d'actes del Rectorat, la cerimònia d'inauguració del curs acadèmic 1998-99 de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'acte tindrà com a protagonista el poeta Miquel Martí i Pol, que ha estat guardonat recentment amb el Premi Nacional de Cultura de la Generalitat 1998. El poeta oferirà als assistents la conferència inaugural titulada «La poesia, encara», i assistirà a la lectura de diversos poemes seus. El cantautor Lluís Llach, que ha musicat diversos poemes de Martí i Pol, oferirà una interpretació musical en el transcurs de l'acte.

El nou centre UAB-Sant Pau estarà a punt el 1999

El conseller de la Presidència de la Generalitat, Xavier Trias; el rector de la UAB, Carles Solà; i l'arquitecte Òscar Tusquets van posar, el 23 de juliol passat, la primera pedra de les obres de rehabilitació de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. A l'octubre del 1999, el centre de serveis universitaris que la UAB promou a la Casa de Convalescència entrarà en funcionament. Els arquitectes Tusquets & Díaz són els encarregats de la rehabilitació de l'edifici modernista, que ha estat declarat recentment Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

El projecte encapçalat per la UAB consisteix a fer de la Casa de Convalescència un centre universitari sobre Ciències de la Salut i de la Vida. A més d'activitats vinculades amb la medicina, n'hi haurà d'altres relacionades amb la biologia, la infermeria, la veterinària o la psicologia.

Durant els parlaments previs a la col·locació de la primera pedra, el conseller Trias va destacar l'esforç de la UAB per recuperar el patrimoni artístic i «l'aposta clara vers la formació i la formació continuada». Josep Laporte, en representació de les fundacions que es van constituir, va assenyalar que la iniciativa és «un gran encert». Xavier Casas, tinent d'alcalde de la ciutat comtal, va afirmar que la UAB és «la universitat de la ciutat de Barcelona». El rector Carles Solà va recordar que l'Autònoma mai no ha deixat d'estar present a la ciutat de Barcelona. Òscar Tusquets va explicar les característiques de l'edifici i del projecte de rehabilitació.

El nou centre cobrirà la necessitat de formació d'estudiants i professionals en totes les vessants: des dels darrers avenços mèdics fins a la gestió hospitalària, així com l'aplicació de les noves tecnologies i dels nous instrumentals.

Les dues peces centrals del projecte són la creació de la Fundació Doctor Robert i de la Biblioteca Josep Laporte. La Fundació Doctor Robert neix com un centre de formació avançada en Ciències de la Salut i de la Vida, i la Biblioteca Josep Laporte vol ser un centre de documentació en la mateixa matèria. Totes dues entitats es regiran per la fundació creada per la UAB, en la qual participen com a patrons totes les institucions compromeses amb el projecte.

L'edifici modernista ha estat declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

El projecte de la UAB té el suport de la Caixa de Catalunya, de l'Hospital de Sant Pau, de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, de l'Institut Universitari Dexeus i del Consorci Hospitalari Parc Taulí de Sabadell. L'Institut Català de la Salut participa en la iniciativa a través dels seus hospitals universitaris adscrits a la UAB: l'Hospital de la Vall d'Hebron i l'Hospital Germans Trias i Pujol.

La rehabilitació i l'equipament del nou centre tenen un pressupost de 1.300 milions de pessetes. La Universitat Autònoma de Barcelona, amb la col·laboració de la resta d'entitats promotores, pagarà la meitat del cost total. La resta es finançarà a través de l'endeutament. Les institucions que donen suport al projecte preveuen que el centre de serveis s'autofinanciï i pugui assumir les càrregues financeres de l'endeutament. La Caixa de Catalunya, en el marc del

conveni de col·laboració amb la UAB, s'ha compromès a fer una aportació econòmica per ajudar a desenvolupar el projecte.

L'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau ha cedit a la UAB l'ús de la Casa de Convalescència per un període de cinquanta anys. A canvi, la UAB s'ha compromès a assumir el cost de la rehabilitació, pagar un cànon per fer servir l'edifici i conservar-lo en perfecte estat.

L'edifici tindrà 35 aules. La capacitat màxima de l'aulari serà de 1.225 alumnes. La part convencional de la Biblioteca Laporte tindrà 2.135 metres lineals de prestatges i més de 800 títols de revistes mèdiques. La part digital oferirà, en un primer moment, la consulta de 270 títols en línia, i més tard permetrà la consulta de les revistes mèdiques més importants del món des de qualsevol part del planeta.

Beques per a la pau

El director general de la UNESCO, Federico Mayor Zaragoza, ha atorgat a la Càtedra UNESCO sobre la Pau i els Drets Humans de l'Autònoma la gestió de sis beques, per un import total de set milions de pessetes. Els ajuts serviran per facilitar als estudiants de la UAB la realització de tesis o tesis doctorals sobre estudis relacionats amb la pau al llarg del 1999.

La càtedra va ser creada a començaments del 1997, mitjançant un conveni entre la UNESCO, el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona, per tal de dur a terme activitats de docència, recerca i sensibilització en temes de pau, desarmament, prevenció de conflictes i drets humans.

La càtedra ha dut a terme accions concretes a països com Colòmbia, Sudan o el País Basc. En aquest sentit, el mes de juliol passat, l'actual titular de la càtedra, Vicenç Fisas, va presentar davant els mitjans de comunicació de Bilbao una «proposta de moratòria sobre la violència, per un any». Fisas va proposar una primera fase en què s'intentaria «socialitzar la confiança» mitjançant una treva de sis mesos sobre qualsevol tipus d'atemptat i aldarulls al carrer, l'acostament de presos i el compromís de no fer declaracions polítiques que entenebrin el procés. En una segona fase, diferents ONG i moviments socials d'Euskadi i de tot l'Estat impulsarien un procés de reflexió i de discussió pacífica sobre el dret a l'autodeterminació, per tal d'arribar a un final dialogat i consensuat que impliqui el final de la violència. La proposta va ser àmpliament recollida per tots els mitjans de comunicació bascos.

Una altra de les accions de la càtedra s'ha desenvolupat a Colòmbia, on Fisas s'hi ha traslladat dues vegades aquest estiu. Durant els viatges, l'actual titular de la Càtedra UNESCO sobre la Pau i els Drets Humans va visitar la zona conflictiva de l'Urabà i camps de desplaçats de diverses regions. Fisas també va poder entrevistar-se amb nombrosos representants de la vida associativa, acadèmica, política i cultural d'aquell país, per tal de conèixer millor la situació de Colòmbia i d'elaborar informes i propostes d'actuació per a la UNESCO. En la visita que es va fer la primera setmana de setembre, Fisas va pronunciar una sèrie de conferències sobre *Els drets humans en les crisis humanitàries*, tant a Cartagena com a Bogotà, sota els auspicis de la Càtedra UNESCO sobre Pau, Drets Humans i Democràcia, amb seu a Bogotà, amb la qual s'ha plantejat d'establir una col·laboració estable amb vista al futur.

En referència al Sudan, la Càtedra UNESCO de l'Autònoma, amb la col·laboració de Metges sense Fronteres, ha realitzat un ampli estudi sobre la situació d'aquest país. L'estudi servirà de base per realitzar una publicació sobre el Sudan, que pateix una guerra des de fa quaranta anys en la qual ha mort més d'un milió de persones a causa de la fam i de la precària situació creada pels continuats desplaçaments de la població civil.

Activitats de l'Institut Joan Lluís Vives

L'Institut Joan Lluís Vives, que presideix des del mes de juliol el rector de la UAB, Carles Solà, inicia el seu programa d'activitats a l'Autònoma el proper 30 de setembre, data d'inauguració del curs acadèmic 1998-1999. L'acte tindrà com a protagonista el poeta Miquel Martí i Pol, que pronunciarà una conferència inaugural.

L'Institut Joan Lluís Vives és una xarxa d'universitats que vol potenciar les relacions entre les institucions universitàries de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, així com d'altres territoris amb vincles geogràfics, històrics, culturals i lingüístics comuns. Aquesta xarxa d'universitats pretén coordinar la docència, la recerca i les activitats culturals potenciant alhora l'ús de la llengua catalana.

La primera activitat prevista per al mes d'octubre és l'exposició a la plaça Cívica de la UAB de les publicacions editades per les universitats que formen part de l'Institut, entre els dies 5 i 16 d'octubre. Paral·lelament, els dies 8 i 9 es duran a terme les Jornades d'Avaluació i Difusió de la Recerca en Ciències Socials i Ciències Humanes i, a partir del dia 19 del mateix mes, tindran lloc les Jornades Universitàries per a la Integració, que organitza l'Oficina d'Afers Socials de

l'Autònoma. Els dies 21, 22 i 23 d'octubre, és previst que la plaça Cívica de la UAB aculli una mostra de publicacions pertanyents a l'Associació de Publicacions Periòdiques Editades en Català (APPEC), coincidint amb la Festa Major de l'Autònoma. Així, el dia 23 d'octubre, la Festa Major s'iniciarà amb el lema «Per la unitat de la llengua catalana».

També el mes d'octubre, entre els dies 15 i 18, és previst que es dugui a terme a la població de Morella la I Trobada de Representants d'Estudiants de les Universitats de l'Institut Joan Lluís Vives, amb l'objectiu de fer un debat al voltant de temes que afecten de manera comuna els universitaris de l'àmbit català.

Ja entrats en el mes de novembre, el primer acte previst és la commemoració, els dies 9 i 10, del cinquantè aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. La xarxa d'universitats que forma l'Institut Joan Lluís Vives també organitza, amb caràcter semestral, unes jornades de debat que tracten temes d'interès per a les universitats i per a la societat en general. Els debats és previst que tinguin lloc els mesos de maig i novembre de cada any, i es realitzaran a la universitat que deté en aquell moment la presidència de l'Institut.

L'Autònoma, que presideix la institució des del mes de juliol, ha organitzat, per als dies 26 i 27 de novembre, les II Jornades per a l'Institut Joan Lluís Vives sobre les Relacions Universitat i Societat. L'objectiu de les Jornades és superar els plantejaments més habituals del debat i centrar-lo en les relacions de poder entre universitat i societat i, més particularment, debatre les formes de control i de crítica recíproques.

Amb la realització de jornades i activitats d'aquest tipus es pretén consolidar el paper de l'Institut Joan Lluís Vives en l'àmbit universitari català. Entre els seus objectius principals hi ha el d'augmentar i millorar l'intercanvi del coneixement científic, tècnic i cultural entre les diferents universitats; promoure accions conjuntes en matèria de docència i d'investigació, i normalitzar la llengua i la cultura pròpies; facilitar la mobilitat dels estudiants i dels professors; potenciar l'organització conjunta de cursos, seminaris i congressos; promoure l'edició i la difusió de publicacions de les universitats de l'Institut i fomentar-ne l'intercanvi; estendre conjuntament activitats de formació continuada i coordinar les activitats universitàries d'estiu; i promoure la creació d'un espai telemàtic comú.

La Universitat d'Estiu es tanca amb un balanç positiu

La selecció de temes, l'encert de proposar el calendari acadèmic, el paper de l'Institut Joan Lluís Vives i l'experiència dels anys anteriors han estat els factors clau de l'èxit aconseguit per la Universitat d'Estiu 1998 de la UAB, que han organitzat durant el mes de juliol l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) i el Servei d'Idiomes Moderns (SIM).

Aquest és el tercer any que l'Autònoma posa en funcionament la Universitat d'Estiu. El subdirector de l'ICE, Josep Maria Tatjer, assegura que «l'experiència dels dos anys anteriors ens ha fet concebre la Universitat d'Estiu com un projecte en si mateix, amb una oferta limitada i atractiva de cursos, i no com una suma de les activitats que es fan a l'estiu». En les edicions anteriors, diversos congressos, cursos i seminaris que tenien lloc a l'Autònoma durant els mesos d'estiu quedaven inclosos també dins de la Universitat d'Estiu: «un error», segons Tatjer, «perquè la diversitat i la dispersió dels diferents temes i dels diferents públics la feien poc coherent i poc viable».

Quant al calendari, l'ICE ha optat per concentrar els cursos la tercera setmana de juliol, la qual cosa ha facilitat l'assistència als estudiants que tenien exàmens fins a mitjan juliol. L'Institut Joan Lluís Vives, que coordina les activitats de les quinze universitats públiques que hi ha als Països Catalans, també ha tingut molt a veure en l'èxit de participació per

la publicació anticipada que ha fet d'un llibre informatiu sobre l'oferta de cursos de les diferents Universitats d'Estiu.

Adequació entre l'oferta i la demanda

Josep Maria Tatjer considera que l'edició d'enguany ha estat un èxit «més que pel nombre global d'assistents, per l'adequació que hi ha hagut entre l'oferta i la demanda de cursos». En total, l'ICE ha formalitzat més de 450 matrícules en els cursos de Formació Permanent del Professorat, dirigits a professorat de primària i de secundària, i els Temes Universitaris Actuals, adreçats especialment a estudiants universitaris. La Universitat d'Estiu també ofereix Cursos d'Idiomes gestionats pel Servei d'Idiomes Moderns de

l'Autònoma, que ha matriculat aquest any unes cent seixanta persones.

Els cursos que han tingut més acceptació són els de Temes Universitaris Actuals, i molt especialment La Psicologia a l'Abast de Tothom: Respostes Fàcils a Qüestions Complexes, i el curs sobre Menjar Bé i Conservar-se Sa: la Dieta Mediterrània, que van quedar complets els primers dies de matriculació.

La Universitat d'Estiu, diu Tatjer, «és una manera de donar als alumnes un espai per formar-se en matèries que no són de la pròpia carrera, sense necessitat de coneixements previs de nivell universitari, i oferint cursos de cultura bàsica que moltes vegades no troben a les diferents facultats». A més, aquests cursos estan inclosos en l'oferta de crèdits de lliure elecció de l'Autònoma.

Escola Tècnica Superior d'Enginyeria

Francesc Serra, director de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria, en l'acte de col·locació de la primera pedra del nou edifici.

Xavier Trias, conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya; Joan Albaigés, comissionat per a Universitats i Recerca; i Carles Solà, rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, van participar en l'acte de col·locació de la primera pedra de l'edifici de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE), que va tenir lloc el 3 de setembre.

L'ETSE va ser creada pel Consell Executiu de la Generalitat el 28 d'abril del 1998, per iniciativa de la Junta de Govern de la UAB. Les obres de construcció de l'edifici de l'Escola estaran enllestides en un termini aproximat de dos anys. L'edifici suposa

una inversió de mil cent milions de pessetes.

L'objectiu immediat de l'ETSE és aplegar les carreres d'Enginyeria que fins ara s'impartien a la Facultat de Ciències (Enginyeria Superior d'Informàtica, d'Electrònica i de Química) i, en el futur, tots aquells altres estudis de tipus tècnic que es creïn a la UAB.

El conseller Xavier Trias va dir que aquesta és una de les grans últimes obres del Pla Plurianual d'Inversions de la Generalitat respecte de la Universitat, alhora que va manifestar la capacitat d'innovació de la UAB i la seva capacitat

d'adaptació a les necessitats de la societat actual. El director de l'Escola, Francesc Serra, va dir que els estudis tècnics tenen cada dia més demanda i que l'Escola garantirà la qualitat de l'ensenyament i la formació continuada. El rector, Carles Solà, va dir que el nucli que s'estableix al voltant de l'autopista B-30 (Parc Tecnològic, Universitat Autònoma, diversos centres d'investigació capdavantera del Consell Superior d'Investigacions Científiques, així com nombroses empreses) és un dels de més creixement d'Europa. Els autors del projecte són els arquitectes Fabrè & Torras i Master, SA, UTE.

Acords de la Junta de Govern

La Junta de Govern que va tenir lloc el dia 16 de juliol passat va aprovar el projecte de pressupost d'enguany, i va proposar la seva aprovació pel Consell Social que va tenir lloc el dia 17 de juliol. El Consell Social també va aprovar la liquidació del pressupost de l'exercici 1997.

La Junta de Govern va aprovar la programació acadèmica plurianual així com la proposta d'objectius del contracte-programa UAB-Generalitat de Catalunya.

Es va aprovar també la participació de la UAB en les entitats promotores del projecte per a la promoció i el desenvolupament de les Indústries de la Informació a Sabadell.

Es va aprovar la modificació de l'estructura gerencial per la qual s'encomana a la gerència de la UAB les funcions superiors de direcció, de seguiment i de supervisió de la gestió de les entitats creades o participades per la Universitat per a l'administració dels béns, drets i serveis universitaris, sense perjudici de la funció gerencial que li correspon en relació amb la direcció dels serveis administratius i econòmics de la Universitat. Es tracta, en definitiva, de donar suport a l'equip de govern en l'elaboració i en l'anàlisi de via-

bilitat, així com en la posada en funcionament de nous projectes, generar incentius per a la consecució de nous recursos i crear un teixit d'esponsoritzacions, així com fomentar la venda de serveis de la UAB a qualsevol àmbit territorial.

Es crea la plaça de gerent executiu sota la dependència jeràrquica del gerent. El nou càrrec haurà de col·laborar amb el gerent en la direcció administrativa dels serveis universitaris i del PAS i en l'administració del patrimoni i gestió del pressupost de la Universitat, i actuarà per delegació del gerent en els assumptes que aquest li delegui. Per a aquest càrrec ha estat nomenat Josep Llopert, fins ara vicegerent d'affers econòmics.

La Junta de Govern també va aprovar la regulació del programa d'anys sabàtics per al professorat universitari de la UAB.

Es va aprovar, a proposta de la Facultat de Ciències, atorgar els premis de llicenciatura corresponents al curs acadèmic 1996-1997 a Juan Ramon Rubió, d'Enginyeria Informàtica; Luis Manuel Jorge Valbuena i Inmaculada Xandri, d'Estadística; Eulàlia Miralles, de Ciències Ambientals; i Òscar Gil i Gil Solanes, de Matemàtiques.

A proposta de la Facultat de Ciències de l'Educació, es va aprovar atorgar els premis extraordinaris de llicenciatura corresponents al curs acadèmic 1996-1997 a Celia Antolín i Laura Cardús, d'Educació Primària; Jordi Bellera i Montserrat Reixach, d'Educació Musical; Sandra Redondo i Dolors Fernández, de Llengua Estrangera; Silvia Llenas i Laura López, d'Educació Infantil; i Inés Parramon i Jonathan Navarro, d'Educació Especial. També es va aprovar atorgar els premis de la diplomatura d'Educació Especial del curs acadèmic 1996-1997 a Maria Elisenda i Rosa Soler. Es va aprovar atorgar el premi extraordinari de la llicenciatura de Psicopedagogia del mateix curs acadèmic a M. Aurora Picas i a Joaquim Puntí.

A proposta de la Facultat de Ciències de l'Educació, es va aprovar atorgar el premi extraordinari de la llicenciatura de Filosofia i Lletres (Secció de Ciències de l'Educació), corresponents al curs acadèmic 1996-1997, a Marta Clemente i Maria del Carmen Calzada. També es va aprovar, a proposta del Departament de Física, atorgar els premis extraordinaris de doctorat a Miquel Dorca i a Francesc Alsina.

Dona i medi ambient

Existeix una relació directa entre el canvi mediambiental i les transformacions de la situació social i econòmica de les dones. Almenys així ho considera el grup d'experts que es va reunir a l'Autònoma entre els dies 2 i 9 de juliol, en el Seminari Internacional Women and Environment, a Gender Perspective. From the Global to the Local, que organitza el Departament de Geografia de la UAB.

El rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Carles Solà, va presidir l'acte d'inauguració del seminari, que s'inclou en el VIII Curs Intensi Erasmus-Sòcrates de Geografia i Gènere. El curs era adreçat especialment als estudiants de segon cicle de Geografia, i al seminari hi van participar al voltant de vint professors i quaranta estudiants d'universitats del Regne Unit, Dinamarca, els Països Baixos, Grècia, Espanya i els Estats Units.

L'objectiu principal del seminari era intercanviar coneixements i debatre el tema del medi ambient des de la perspectiva del gènere. Aquestes jornades estaven concebudes com un cicle de xerrades-debat sobre la dona i el medi que l'envolta. Als matins es van fer les diferents conferències, agrupades per eixos temàtics, i les tardes estaven dedicades als tallers o grups de discussió dels estudiants. Els participants, distribuïts en grups formats per un o dos alumnes de cada país, van haver d'elaborar un treball de camp per comparar la problemàtica de la dona en cada medi. En aquest sentit, els participants van visitar la ciutat de Girona i també el districte de Nou Barris, a Barcelona, a fi d'estudiar la vida quotidiana de les dones en un barri on el medi i els condicionants físics no són gaire fàcils.

La sessió d'obertura va ser a càrrec de la doctora Sarah Whatmore (Universitat de Bristol, Regne Unit), que va pronunciar una conferència sobre la relació entre la geografia del gènere i la temàtica mediambiental, posant èmfasi en la connexió entre dona i natura, conceptes íntimament lligats segons diverses teories feministes.

La primera sessió es va dedicar al tema de «Dones, ciutat i medi ambient», en què la professora Dina Vaiou (Universitat Nacional Tècnica d'Atenes) va subratllat la necessitat de reflectir els enfocaments feministes recents en els estudis de temàtica urbana. En la mateixa sessió, el professor de la UAB Oriol Nel-lo va fer una presentació de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana enfocada especialment als participants estrangers, en què va destacar les transformacions econòmiques, socials, territorials, així com els impactes sobre el medi, durant els darrers vint anys.

El curs intensiu Erasmus-Sòcrates, que engloba aquest congrés, es duu a terme des de l'any 1990 a les diferents universitats europees, que cada dos anys organitzen un Congrés Internacional sobre Geografia i Gènere amb una temàtica concreta.

La revista *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, editada per la UAB, recollirà en un número monogràfic les conferències més rellevants del congrés d'enguany.

Institut Universitari Dexeus

L'actual Institut Dexeus, dedicat al món de la sanitat, va ser inaugurat el 1973, però segueix fidelment l'esperit de l'Escola que va fundar als anys trenta el metge Santiago Dexeus i Font. El doctor Dexeus i Font va ser un gran renovador de l'obstetrícia catalana i a ell es deu l'assistència del part a la clínica i l'anestèsia de la partera. Va dirigir la Maternitat Provincial de Barcelona i va fundar l'Escola Dexeus d'Obstetrícia i Ginecologia. Dissortadament, Dexeus i Font va morir poques hores abans que l'Institut obrís les seves portes.

Els fundadors de l'Institut Dexeus van crear aquesta institució amb la idea que una medicina de qualitat requereix una infraestructura i una organització dinàmiques, prou àgils per donar resposta als constants canvis que el progrés mèdic imposa.

Les converses entre l'Institut Dexeus i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) van permetre que l'Institut passés a formar part d'una de les unitats docents de la Facultat de Medicina de l'Autònoma. Des de llavors, el Departament de Ginecologia i d'Obstetrícia ha participat en les activitats docents de la Facultat de Medicina. Ha rebut els alumnes de rotatori i ha col·laborat en els estudis de tercer cicle. El 17 de maig de 1991, l'Institut Dexeus va passar a ser un institut adscrit a la UAB.

El 1983, l'Institut va posar en marxa el Programa de fecundació *in vitro* (FIV). El 1984, van aconseguir el primer embaràs de l'Estat espanyol per FIV. Des d'aleshores, el Servei de Medicina de la Reproducció de la Dexeus ha estat pioner en nombroses tècniques.

L'Institut Dexeus ha format 106 especialistes i ha rebut 668 assistents, tant d'Espanya com de fora de l'Estat. Alguns han rebut formació completa durant quatre anys i altres han seguit cursos de subespecialització. A més, un centenar de professionals s'han format sota la direcció de l'Institut Dexeus en altres institucions, com la Clínica Mater o l'Institut Municipal de Maternologia.

Dins de l'activitat docent del Departament de Ginecologia i d'Obstetrícia es fan, des del 1973, simposis internacionals, amb periodicitat anual, que compten amb la col·laboració de prestigiosos professors en les matèries tractades.

Activitat científica

La qualitat i el nombre de publicacions reflecteixen en bona mesura l'activitat científica de l'Institut Dexeus. Diversos membres del Departament de Ginecologia i d'Obstetrícia han assistit—en qualitat de professors, de ponents oficials o d'invitats— a 724 congressos, cursos i simposis. En 54 ocasions, membres del Departament han rebut nomenaments i guardons

Seu de l'Institut Universitari Dexeus

honorífics. A més, aquests professionals tenen, o han tingut, la presidència de tretze societats espanyoles i tres d'estrangeres, i formen part de nou comitès internacionals d'experts. Alguns han estat invitats a donar classes en diverses universitats americanes i europees.

El Departament ha editat 22 obres de divulgació científica amb la intenció que la informació mèdica també estigui a l'abast del públic profà.

El 1982, va tenir lloc el IX Simposi Internacional sobre Oncologia Ginecològica. Des de llavors, i coincidint amb el simposi internacional anual, l'Institut Dexeus lliura la Medalla d'Or del Departament de Ginecologia i d'Obstetrícia. El premi pretén honrar les personalitats científiques tant per la seva vàlua personal com per la seva actitud cap a la institució. L'Institut Dexeus ha lliurat divuit medalles en els darrers setze anys.

El 1997, la Medalla d'Or va anar a les mans de Josep Egozcue i Cuixart, professor de Biologia Cel·lular de la UAB i director del Laboratori de Citogenètica de l'Institut de Biologia Fonamental «Vicent Villar i Palasi». El professor Egozcue ha centrat les seves investigacions en el camp de la citogenètica i en l'evolució cromosòmica en els primats, així com en l'aplicació dels seus coneixements en la genètica humana i la fertilitat.

El XXV Simposi Internacional d'Obstetrícia 98 es farà els dies 25, 26 i 27 de novembre.

Fundació Dexeus

La Fundació Santiago Dexeus Font és una institució sense ànim de lucre que té el propòsit de servir la sanitat i la cultura sanitària en el camp de

l'obstetrícia i de la ginecologia. Així, es vol posar al servei dels ciutadans l'experiència i la formació dels professionals del Departament d'Obstetrícia i de Ginecologia de l'Institut Dexeus. Les grans àrees de treball de la Fundació són el camp científic i de recerca, la docència i l'assistència medicosanitària. La Fundació és dirigida per un patronat. El Comitè d'Honor és presidit per la reina Sofia.

En l'acte de presentació de la

Fundació del 16 de juny passat, Santiago Dexeus i Trias de Bes va ser nomenat director de la càtedra de Recerca en Obstetrícia i Ginecologia. La presentació es va fer a les Drassanes Reials de Barcelona, amb l'assistència del ministre de Sanitat i Consum, José Manuel Romay; el conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, Eduard Rius; el degà de la Facultat de Medicina de la UAB, Miquel Vilardell; i el rector de la UAB, Carles Solà, que va fer el lliurament del nomenament al doctor Santiago Dexeus.

La càtedra va néixer com a resultat del conveni signat entre la UAB i l'Institut Universitari Dexeus. El conveni consolida la col·laboració entre la Facultat de Medicina, l'Institut de Biologia Fonamental «Vicent Villar i Palasi» de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut Dexeus.

L'any 1983, va néixer l'Associació d'Exresidents de l'Institut Dexeus (ARID). L'Associació va ser creada per institucionalitzar els vincles professionals i afectius que s'havien anat produint entre tots els alumnes formats a l'Escola Dexeus. L'ARID no ha deixat de créixer des de la seva fundació, i actualment té 200 membres.

En l'aspecte social, l'ARID vol fomentar i coordinar les relacions d'amistat, companyonia i ajuda mútua entre els seus socis. En el vessant científic, l'Associació vigila per la millor informació i formació continuada dels associats.

Santiago i Josep M. Dexeus

R E C E R C A

L'escritura i el llibre a la Catalunya medieval

El·ls investigadors J. Antoni Iglesias, Gustau Castanyer, Xavier Gil, Anscari M. Mundó i Jesús Alturo, que dirigeixen el grup de recerca.

Catalunya gaudeix d'un important patrimoni bibliogràfic i documental antic, que el fa un dels països més rics d'Europa en aquest aspecte. Formen part del seu patrimoni cinc documents visigots originals, un d'ells palimpsest (reescrit), del segle VII; un document d'Urgell de l'any 812; i, a partir d'aquests documents, una sèrie ininterrompuda d'exemplars. Del segle IX s'ha conservat un centenar d'originals i, si es tenen en compte les còpies, s'arriba a uns 350 documents. Del segle X ja se'n disposa d'uns set mil, i en els segles posteriors l'augment és en progressió geomètrica.

Pel que fa als manuscrits, Catalunya no disposa d'una quantitat tan considerable, però sovint la seva qualitat la supleix. En conjunt, els arxius i les biblioteques custodien uns tres mil còdexs conservats en estat més o menys íntegre i produïts amb anterioritat a l'any 1500, però si s'hi afegeixen les notables col·leccions de fragments de còdexs que s'estan recuperant, es pot triplicar gairebé el nombre de còdexs coneguts que van ser produïts als escriptors catalans o que, importats de fora, van enriquir les seves biblioteques. I no cal oblidar que el material bibliogràfic que ha pervenut és tan sols un pal·lid reflex de la circulació de llibres en l'època medieval, tal com demostra la recopilació sistemàtica d'esments de llibres en documentació diversa.

El catedràtic Jesús Alturo, del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigeix un grup de recerca interuniversitari format pels

professors Gustau Castanyer, J. Antoni Iglesias i Anscari M. Mundó, i pel becari Xavier Gil, tots ells de la UAB, i pels investigadors aliens Antonio Chacón, de la Universitat Autònoma de Madrid, Blanca Martínez Nieto, de la Universitat Pompeu Fabra, i Carme Bello, restauradora de l'Arxiu Històric Municipal de Barcelona. El propòsit d'aquest equip és estudiar tot aquest material bibliogràfic des de quatre fronts principals: l'estudi paleogràfic, codicològic i textual dels manuscrits íntegres i fragmentaris; l'anàlisi paleogràfica i formal dels diplomes; el buidat sistemàtic dels documents amb referències llibreries, particularment testaments, inventaris i actes de dotació d'esglésies; així com la microfilmació completa o, millor encara, la digitalització per mitjà del CD-ROM de tots els documents, còdexs i incunables d'origen català, una bona garantia per assegurar la conservació dels textos i documents originals. D'altra banda, la seva centralització facilitarà en gran manera la consulta i anàlisi per part dels estudiosos.

Aquests objectius bàsics han conduït a iniciar subprojectes com la recopilació sistemàtica de les *Chartae Latinae scripturae librariae exaratae*, el *Corpus catalogorum librorum Cataloniae* i el *Catàleg de manuscrits datats de Catalunya*.

Fins ara, els resultats més destacats s'han centrat en l'estudi de biblioteques particulars que han pogut ser identificades amb molta precisió, però també en el descobriment, identificació i estudi sobretot de nous fragments de còdexs, que han resultat d'un interès cultural extraordinari. No cal sinó recordar que el primer

testimoni literari de la llengua catalana, una traducció del *Liber iudicum* de final del segle XII, va ser descobert pel professor Anscari M. Mundó, membre de l'equip.

Entre les troballes més recents, cal destacar, per exemple, la descoberta d'alguns manuscrits que han resultat ser els portadors de determinats textos més antics d'Europa. Entre ells, un glossari llatí del tipus *Aa* dels volts de l'any 800, un *Liber de dono perseverantiae* de sant Agustí de cap a l'any 890, un *Facetus* d'entorn el 1200, i un *Pamphilus* de la mateixa cronologia. Però no solament es fan aportacions en el camp dels textos llatins i catalans, sinó també en el d'altres llengües, com per exemple el provençal: recentment ha estat identificat un *Jaufré* copiat a la ratlla dels segles XII i XIII, que ha permès situar amb certesa la composició d'aquesta novel·la artúrica en la Provença dels temps d'Alfons el Cast. Es tracta d'aportacions que permeten dibuixar amb més precisió el panorama cultural de Catalunya, i, de retop, d'Europa, durant l'edat mitjana.

Aquestes aportacions són molt ben rebudes i valorades per la comunitat científica internacional. L'equip hi participa, sobretot, a través dels col·loquis organitzats pel Comitè Internacional de Paleografia Llatina, màxim organisme mundial que acull els especialistes més prestigiosos en història de l'escritura, dels còdexs i dels textos, al qual pertanyen el catedràtic Jesús Alturo i el professor emèrit Anscari M. Mundó, actual vicepresident del comitè.

Predicció de la fatiga en futbolistes

El doctor Jesús Rico-Sanz, investigador del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la Universitat Autònoma de Barcelona i exfutbolista de la primera divisió de la Lliga Professional dels Estats Units, ha presentat recentment un nou mètode d'avaluació del rendiment dels futbolistes. El mètode, combinat amb un estudi exhaustiu de l'activitat real del jugador durant una competició, permet la predicció acurada del moment en què la fatiga afectarà un determinat futbolista. L'estudi ha estat presentat en el congrés de la Federació Internacional de Medicina Esportiva que va tenir lloc el mes de juny passat a Orlando, Florida.

Trasplantament de fetge i problemes de creixement

Per tal que es produeixi l'acció de l'hormona del creixement cal que el fetge sintetitzi una substància anomenada IGF-I (insulin-like-growth-factor I) en quantitats suficients.

Una investigació desenvolupada per científics del Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva de la UAB i duta a terme a l'Hospital Universitari Maternoinfantil Vall d'Hebron de Barcelona ha demostrat, per primer cop, que el trasplantament de fetge en pacients infantils amb malalties hepàtiques cròniques provoca una restauració dels nivells normals de IGF-I i, per tant, també del ritme de creixement.

Escola d'estiu sobre reconeixement de parla

El darrer mes de juliol, va tenir lloc la sisena edició de l'European Summer School on Language and Speech Communication, una escola d'estiu organitzada conjuntament per la UAB i la UPC, amb l'objectiu d'integrar fonètica, lingüística i aplicacions d'enginyeria orientades al reconeixement de parla. Enguany, el tema principal ha estat el reconeixement en condicions difícils, en situacions similars a «quan et comuniquis des d'una cabina de telèfon envoltat de soroll», tal i com explica Joan M. Garrido, professor del Departament de Filologia Espanyola de la UAB i coorganitzador de les jornades. Més de setanta estudiants, investigadors i professionals del camp de les comunicacions d'arreu del món, especialment de països de l'est becats pel programa TMR de la Comunitat Europea, han participat en aquesta edició.

El síndic de greuges fa balanç del curs 97-98

El doctor Enric Casassas, síndic de greuges de la Universitat Autònoma de Barcelona, va presentar al darrer claustre l'informe sobre les seves activitats, que, segons el reglament de funcionament de la Sindicatura, ha de retre un cop l'any. Aquest informe recull un recompte de les activitats fetes des del maig de 1997 fins al mes de maig d'enguany, en el qual s'ha rebut un total de noranta-nou queixes procedents de persones pertanyents a la comunitat universitària.

El síndic ha d'atendre totes les queixes procedents de persones pertanyents a la comunitat universitària, a qualsevol dels seus estaments de personal docent, personal discent i personal administratiu o de serveis.

Segons el reglament, el síndic no té poder executiu, els expedients han d'acabar amb una recomanació dirigida a l'autoritat que correspongui. Tampoc estableix l'obligació, per part del personal acadèmic o administratiu, de donar al síndic la informació que aquest els demani, manca que ha ocasionat que el síndic hagi d'actuar «demanant com a favor una cosa que em venia obligada pel processament de la meua tasca i a la qual el síndic hauria de tenir reconegut el dret, si és que aquesta tasca ha de ser eficaç». Tot i això, el síndic destaca: «No m'ha estat negada en cap cas una informació que hagi demanat». En el sentit de contribuir a la millora de la vida universitària i, segons explica al seu informe: «Hem trobat comprensió i col·laboració en les autoritats acadèmiques i en les diferents àrees de l'administració».

Si es calcula que un centre o servei de la UAB ha realitzat unes deu mil accions durant el curs 1997-1998, i d'aquestes, només tres o quatre han estat motiu de queixa, podem dir que, amb criteri estadístic, el funcionament és bo. Però, segons va recordar Enric Casassas, cada queixa que rep «és un cas important per a mi. La meua feina és defensar les persones que d'alguna manera s'han sentit ferides per alguna de les facetes de la institució. El criteri estadístic no m'és vàlid».

Vuitanta-quatre expedients

Pel que fa a les actuacions derivades de queixes concretes, s'han tramitat vuitanta-quatre expedients i s'han resolt oralment, sense necessitat d'obrir expedient, quinze queixes més. Sis procedeixen del personal d'administració i serveis, dotze del personal docent, sis d'estudiants de tercer cicle, i la resta, o sigui, seixanta, d'estudiants de primer o segon cicles.

La varietat de les queixes és molt gran. Les poques rebudes del PAS i del personal docent fan que siguin tipes de diferents tipus. Pel que fa als estudiants, les queixes es refereixen fonamentalment a limitacions de places en assignatures optatives, el règim de permanència, convalidacions d'assignatures i reconeixement de crèdits, matriculació, exàmens i beques. Casassas destaca, en el seu informe, que una fracció important de les queixes rebudes dels estudiants s'origina «en la manca d'informació o en la informació defectuosa que reben». Durant aquest període no s'han realitzat actuacions d'ofici ni actuacions d'arbitratge.

Ventura Pons roda a l'Autònoma les primeres seqüències de Testament

Ventura Pons, en un moment del rodatge de la pel·lícula Testament al campus de la UAB.

Motor, càmera, acció! Acció, sí, però després de més d'una hora d'arranjaments, de preparació, de col·locar els figurants en el lloc adient i de donar les ordres als tècnics d'imatge i de so. El campus de l'Autònoma, que habitualment resta poc actiu durant el mes de juliol, va rebre, els dies 15 i 16 d'aquest mes, un equip de seixanta persones disposades a treure bon profit de les instal·lacions universitàries i preparades per rodar Testament, una pel·lícula dirigida per Ventura Pons.

Testament (títol provisional del film) és una adaptació cinematogràfica de l'obra de teatre de Josep Maria Benet i Jornet que porta el mateix nom. El guió de la pel·lícula l'ha elaborat el mateix Benet i Jornet, però hi aporta algunes novetats. Si l'obra de teatre funcionava amb només tres personatges, ara compta amb cinc actors: Rosa Maria Sardà, Josep Maria Pou (que ja ha acabat el rodatge de la sèrie televisiva Estació d'enllaç), Mario Gas, David Selvas i Irene Montalà. A més, la pel·lícula aporta més acció i, naturalment, més decorats que l'obra de teatre original.

Ventura Pons treballa amb pressupostos relativament modestos, és refractari a les coproduccions i fugiu de les sèries de televisió. El director català va començar la seva trajectòria professional al teatre, el 1968, amb la posada en escena de l'obra Nit de Reis, de William Shakespeare. El 1995 va aconseguir el Premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en la secció de cinema, per l'adaptació cinematogràfica d'El perquè de tot plegat, una obra de Quim Monzó. El 1996 va rodar Actrius, també sobre un guió de Benet i Jornet, i el 1997, Carícies, sobre un guió de Sergi Belbel.

Un argument de pel·lícula

Les seqüències que aquest equip ha rodada a la UAB són també les primeres escenes de la pel·lícula, que transcorren precisament a la Facultat de Veterinària de la UAB. També s'han fet diversos plans generals del

campus de l'Autònoma, entre la plaça Cívica i la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

Els Films de la Rambla és l'empresa que s'encarrega de la producció de la pel·lícula. Testament tracta la història d'un professor de literatura medieval, ja madur, que descobreix que pateix una malaltia que l'està portant cap a la mort. El professor, interpretat per Josep Maria Pou, fa recompte de la seva vida i comença a preparar el seu testament. Les persones del seu voltant no volen sentir a parlar de la mort del professor, però, alhora, en una lluita gairebé contra rellotge, es debaten i s'agredeixen tots contra tots. La història té un rerefons fosc, ja que la relació entre el professor malalt i un dels seus alumnes, interpretat per

David Selvas, va més enllà de la vessant acadèmica. Hi ha una relació d'amor-odi, amb un component sexual de tipus sadomasoquista, que es planteja ja des de bon principi.

La llarga espera

Josep Maria Pou, durant el rodatge fa broma dient que «al cinema et paguen per esperar». I potser té raó, perquè ja fa dues hores i mitja que espera assegut a l'ombra l'escena on ell intervé. Pou explica que «el temps útil de rodatge en una pel·lícula està al voltant de set o vuit minuts de cinta per tot un dia de treball», ja que se sol treballar amb una única càmera i, a més, les preses estan supeditades al clima i a les condicions de llum dels exteriors.

Descobriments arqueològics

Un grup d'estudiants, dirigits per la professora de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB Isabel Rodà, han descobert set fosses amb diversos materials en un jaciment iberoromà situat al campus de la UAB que podrien datar de fa dos mil anys. Els estudiants han trobat set fosses que són bàsicament sitges per guardar-hi cereals i altres productes agrícoles. Però també han descobert ceràmiques per emmagatzemar, vaixel·la de cuina i de taula, peces d'importació procedents de la Mediterrània i eines de ferro.

El jaciment arqueològic va començar a ser excavat a l'abril de 1997. Durant el mes d'octubre del 1997 es va realitzar una segona campanya d'excavació del jaciment iberoromà gràcies a un conveni de col·laboració entre la UAB, l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i el Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola del Vallès. Com a la primera campanya, l'Autònoma ha finançat els treballs de neteja del jaciment i l'Ajuntament de Cerdanyola hi ha posat els mitjans tècnics i materials.

Les excavacions han permès delimitar gairebé tota l'extensió del ja-

ciment. Per les característiques i la distribució de les divuit fosses excavades fins ara, els responsables de la campanya arqueològica pensen que es tracta d'un petit assentament agrícola, que es pot situar cronològicament entre el segle III i la primera meitat del segle I aC.

No obstant això, aquesta interpretació no es podrà confirmar plenament fins a la pròxima campanya, que es realitzarà al llarg del curs 1998-99. Els experts consideren que és molt probable que amb els nous treballs s'excavi la totalitat del jaciment iberoromà.

A les excavacions, hi han participat sis estudiants de la UAB. La majoria dels estudiants van realitzar al jaciment les pràctiques de l'assignatura Tècniques d'Arxius i Camp, que imparteix la doctora Isabel Rodà, de la Facultat de Filosofia i Lletres. Alguns dels estudiants ja havien participat en la campanya anterior i, durant el curs passat, van continuar realitzant pràctiques en treballs de laboratori a partir del material arqueològic que es va recuperar a l'excavació.

II Aula Oberta d'Amèrica Llatina i Àfrica

L'Aula Oberta d'Amèrica Llatina i Àfrica d'enguany, seguint la filosofia interdisciplinària iniciada en l'edició anterior, ha comptat amb un nou centre d'interès en els estudis contemporanis sobre Amèrica Llatina: el medi ambient. Com en la primera edició, l'Aula ha estat coordinada pel professor Jordi Estévez i la professora Verena Stolcke, del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria de la Universitat Autònoma de Barcelona, i organitzada per les professores Raquel Piqué i Montserrat Ventura, del mateix departament.

La conferència inaugural va ser a càrrec de Joan Martínez Alier, i va tocar justament un tema de discussió d'àmbit molt global: «Bioprospecció i biopirateria en la història d'Amèrica Llatina». Continuant amb l'obertura vers altres disciplines, la segona xerrada, titulada «Terminologia i estandardització de les llengües minoritzades», va ser a càrrec de dos

professionals de la traducció, Anna Aguilar-Amat i Carles Castellanos, que, des del Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB, han endegat sengles projectes destinats a una comprensió en igualtat de la diversitat lingüística.

La conferència de clausura de la II Aula Oberta d'Amèrica Llatina i Àfrica, la va pronunciar el professor Rafael Grasa, director del Centre d'Estudis Internacionals de la UAB. Com a corol·lari del curs, el ponent va parlar d'«Amèrica Llatina en el sistema internacional de la postguerra freda».

Crèdits de lliure elecció

L'Aula Oberta d'enguany ha tingut un seguiment molt positiu ja que, mercès al seu caràcter interdisciplinari, ha permès a un elevat nombre d'estudiants de disciplines i facultats molt diverses, d'aprofundir el seu coneixement d'Amèrica Llatina, tant en enfocaments teorico-disciplinaris, com

en diferents períodes històrics, com en una gran diversitat de països, i, finalment, des del coneixement de professionals de procedència molt diversa. Com en l'edició anterior, s'ha intentat combinar l'experiència d'investigadors de l'Autònoma amb la de professionals d'altres universitats catalanes i de diverses universitats llatinoamericanes. En definitiva, aquesta edició de l'Aula Oberta d'Amèrica Llatina i Àfrica ha estat un èxit en tots els sentits: de participació, de debat, de resultats, i per l'interès que ha generat per noves recerques. Per aquest motiu, l'Aula Oberta de l'any que ve esdevindrà un curs amb validesa acadèmica, que els estudiants podran escollir com a crèdits de lliure elecció i al qual els organitzadors esperen el màxim nombre possible de participants —estudiants, investigadors i professionals— per continuar avançant en el coneixement d'aquesta àrea d'interès ja general.

V Jornada de Treball dels Consells Socials

Ron Dearing, Anna Cabré i Santiago Guillén van ser els tres conferenciants que van dissertar sobre el present i el futur de l'ensenyament superior a la V Jornada de Treball dels Consells Socials de les Universitats Públiques Catalanes. La Jornada va tenir lloc el mes de maig passat, a la Universitat Politècnica de Catalunya. Lord Ron Dearing és el president del National Committee of Inquiry into Higher Education; Anna Cabré és catedràtica de Geografia Humana de la UAB i directora del Centre d'Estudis Demogràfics; Santiago Guillén és el director de Barcelona Internet Strategies i membre del Consell Social de la Universitat de Barcelona.

Lord Ron Dearing és l'autor d'un informe que defensa una profunda reforma de l'ensenyament universitari al Regne Unit. Dearing va explicar a la Trobada dels Consells Socials que un dels reptes més importants de la universitat és com atendre una demanda de formació que s'estén al llarg de tota la vida del subjecte.

Per tal d'assolir els nous reptes del món universitari, Dearing va defensar la necessitat d'establir un acord entre tots els sectors implicats: administració, universitats, professorat, alumnat, famílies i empresaris. Les principals recomanacions de Dearing són, en primer lloc, augmentar la despesa pública anual al mateix ritme que el creixement del PIB. En segon lloc, garantir que un percentatge elevat dels fons públics vagin als centres escollits pels alumnes. Finalment, Dearing recomana determinar l'import del finançament públic amb una antelació de tres anys.

La catedràtica Anna Cabré va afirmar que la reducció de la demanda de places universitàries en els propers anys se situarà entre el 20 i el 33%. Santiago Guillén, director de Barcelona Internet Strategies, va parlar sobre la universitat i les xarxes telemàtiques.

Alumnes de la UAB

Dels 32.237 estudiants que la UAB va tenir al curs 1997-98, 18.452 (57,2%) provenen de deu ciutats catalanes, segons dades facilitades per l'Àrea d'Alumnes de l'Autònoma. Les poblacions que envien més estudiants a l'Autònoma són Barcelona (7.793), Sabadell (2.962), Terrassa (2.155) i Cerdanyola del Vallès (1.145). A continuació hi ha Sant Cugat del Vallès (1.104), Badalona (818) i Manresa (678). Tanquen la llista les poblacions de Rubí (655), l'Hospitalet de Llobregat (582) i Mataró (560).

Sabadell i Terrassa, dues ciutats gairebé equidistants de la UAB, aporten un nombre similar d'alumnes a l'Autònoma. Sabadell, amb 2.962 estudiants, aporta un 9,19% dels estudiants de la UAB. Terrassa es col·loca lleugerament per sota amb 2.155 alumnes i un 6,68%.

En canvi, les diferències entre Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat són força notables. Mentre que els estudiants barcelonins són el 24,17% dels alumnes de la UAB, els estudiants de la segona ciutat més poblada de Catalunya només són l'1,81% de l'alumnat de l'Autònoma.

Lliurament dels premis del Programa Universitat-Empresa

Lliurament de diplomes als estudiants del Programa Universitat-Empresa.

L'acte de lliurament de diplomes als alumnes de la vuitena promoció del Programa de Cooperació Educativa Universitat-Empresa va tenir lloc el dia 24 de juliol, a la Casa Llotja de Mar, de Barcelona. En el decurs de l'acte, organitzat conjuntament per la Universitat Autònoma de Barcelona i per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, la presidenta de la Fundació Politècnica de Catalunya, Mercè Sala, va pronunciar la conferència «La descentralització de la gestió a les grans organitzacions».

D'altra banda, el Consell Social de la UAB va lliurar, per quart any consecutiu, els premis Universitat Empresa als millors projectes professionals. Els guardonats al primer premi, dotat amb 250.000 pessetes, van ser Nicolás Poole i Esther Sancho pel treball «La beta: estimación y análisis de su validez». El se-

gon premi, de 150.000 pessetes, va recaure sobre Samuel Roselló i Toni Carné, pel seu «Estudi sobre les fonts d'inversió». També es van lliurar dos accessits de 50.000 pessetes cadascun als treballs «Preparación de los sistemas de información financiera a la introducción del euro: la contabilidad», de Marc Dinarès, i a «Franchises: una fórmula d'expansió internacional», de Raquel Robert i Sònia Testart.

El programa Universitat-Empresa, gestionat per la Fundació Empresa i Ciència de l'Autònoma, correspon a un segon cicle de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales de la UAB. El programa comprèn les assignatures del pla d'estudis d'aquesta llicenciatura, pràctiques en empreses, el projecte professional i diverses activitats complementàries

(visites a empreses i conferències). Els seus objectius principals són apropar la universitat a l'empresa a fi de cobrir amb eficiència les necessitats comunes, i facilitar la professionalització de l'estudiant mitjançant la seva formació pràctica a l'empresa.

Els estudiants que s'acullen al programa tenen la possibilitat d'assolir els 171,75 crèdits del segon cicle d'Administració i Direcció d'Empreses, amb el reconeixement de l'itinerari Finances i Comptabilitat. El darrer any, però, els alumnes han de realitzar el projecte professional, un treball monogràfic que opta al Premi Universitat Empresa.

Algunes de les empreses i institucions que participen en el programa són l'Ajuntament de Barcelona, la Caixa d'Estalvis i Pensions de Catalunya, FECSA, Nestlé Espanya, Transports de Barcelona, i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

JOAN GIRBAU I BADO, professor del Departament de Matemàtiques i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, va rebre la medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic per la seva tasca acadèmica, per les seves contribucions a la geometria i topologia, en particular per les seves variacions complexes i les foliacions holomorfes, i també per la seva activitat de promoció de la matemàtica.

JORDI PASCUAL I GAINZA, professor de Física Aplicada, va rebre la medalla Narcís Monturiol per la seva tasca acadèmica, per les contribucions a la física de l'estat sòlid; en particular, l'estudi espectroscòpic dels estats electrònics i de vibracions dels semiconductors, i també per l'activitat formativa i organitzativa associades a aquestes investigacions.

JUAN JOSÉ VILLANUEVA I PIPAÓN, professor del Departament d'Informàtica, ha estat guardonat amb la medalla Narcís Monturiol per la seva tasca acadèmica i de recerca en l'àmbit de la visió per computador i per la iniciativa de creació i posterior direcció del Centre de Visió per Computador, com un model mixt de recerca, innovació i transferència tecnològica.

Una setantena de mestres veneçolans d'ensenyament no universitari va assistir a l'acte de rebuda que el rector de la UAB, Carles Solà, els va oferir el dia 7 de setembre, a la sala de juntes del Rectorat, moment que recull la fotografia. Els professors van estar quatre setmanes a Espanya, fruit d'un conveni entre el Ministeri d'Educació de Veneçuela i la UAB.

Grups Culturals Estables de la UAB

Els Grups Culturals Estables, els formen un conjunt d'estudiants, professors i personal d'administració i serveis (PAS) que comparteixen unes mateixes inquietuds culturals i que aprofiten la universitat com a espai obert a la creativitat. En l'actualitat, els grups que funcionen a l'Autònoma de forma regular són l'Aula de Teatre, el Cineclub Fritz Lang, el Cor de la UAB, l'Espai B5-125 d'Arts Plàstiques, l'Espai Musical, el Grup de Dansa i l'Orquestra de la UAB.

L'Aula de Teatre de la UAB prepara anualment diversos tallers d'interpretació i de creació, així com un curs d'expressió i creativitat de la veu. També organitza cursos monogràfics, lectures dramatitzades i anades col·lectives a espectacles professionals. A més, els membres de l'Aula de Teatre gaudeixen, en molts casos, de descomptes especials en assistir a obres de teatre.

D'altra banda, el Cineclub Fritz Lang programa periòdicament cicles de cinema amb conferències, debats i tertúlies al voltant de les pel·lícules presentades. També organitza cursos sobre temes relacionats amb el món del cinema.

El Cor de la UAB, sota la direcció musical de Joaquim Miranda, prepara, al llarg de l'any, diversos concerts, tant dins com fora de l'Autònoma. Els aspirants a formar-ne part han de passar una prova de veu.

L'espai B5-125 d'Arts Plàstiques organitza diverses exposicions i instal·lacions d'art contemporani, a més de diferents fòrums sobre art. També edita catàlegs i manté contacte amb artistes i creadors. Un altre dels Grups Culturals de la UAB és l'Espai Musical, dirigit per Ferran Mañes, Ivan Serrano i Ivan Perelló.

El Grup de Dansa de la UAB organitza cursos i tallers de dansa contemporània.

ESTEVE DEU I BAIGUAL és el nou director de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell, després d'haver estat escollit pel claustre de l'esmentada escola el 28 de maig passat.

Nomenaments

La professora Victòria Solanilla i Demestre és al càrrec del Departament d'Art des del juny passat. Des del dia 17 del mateix mes, el professor Jordi Suñé i Tarruella és director del Departament d'Enginyeria Electrònica. I, des de l'1 de setembre d'enguany, el professor Jaume Cruz i Feliu és director del Departament de Psicologia de l'Educació; el professor Pere Gabriel i Sirvent ho és del Departament d'Història Moderna i Contemporània, i Ferran Ferrer i Julià ho és del Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social.

Llibres

Dins de la col·lecció Aldea Global, el Servei de Publicacions de la UAB, Publicacions de la Universitat Jaume I i el Servei de Publicacions de la Universitat de València han editat recentment el llibre *Creatividad y comunicació persuasiva*, l'autor del qual és José M. Ricarte, professor de Creativitat Publicitària a la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

IV Jornades d'Innovació de l'Etapa d'Educació Infantil

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Autònoma de Barcelona va organitzar, entre els dies 7 i 8 de setembre, les IV Jornades d'Innovació a l'Etapa d'Educació Infantil basades enguany en «El joc a l'educació de 0-6 anys». Hi van participar uns quatre-cents professors d'educació infantil de Catalunya.

L'objectiu principal de les jornades era reivindicar el joc com a mitjà educatiu que fomenta la comunicació i la relació dels nens i les nenes tant amb els seus companys com amb els mestres.

L'acte d'inauguració va ser presidit pel rector de la UAB, Carles Solà. També hi van assistir el subdirector general d'Ordenació Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Pere Led, la directora de l'ICE, Pilar Benejam, i la degana de la Facultat de Ciències de l'Educació, Carme Àngel. Led va destacar l'esperit dinàmic de l'ICE, «que fomenta aspectes innovadors i creatius de l'ensenyament», i Benejam va agrair els esforços dels educadors per aconseguir «el miracle impossible d'integrar els estudis d'educació infantil a la universitat». D'altra banda, el rector de l'Autònoma va elogiar els mestres assistents «per la voluntat de millorar la seva tasca mitjançant la participació en cursos i jornades d'aquest tipus».

Els professors assistents van formar cinc grups de reflexió i de debat que tractaven els temes següents: el joc en el primer any de vida, el joc d'exploració (descobriments de lleis físiques, com la gravetat), el joc motriu (implica moviment i coneixement del propi cos), el joc simbòlic (per despertar la imaginació de l'infant, que adopta el rol de metge, de perquer, etc.), i el joc tradicional i popular.

A més de les conferències i tallers, l'ICE va presentar dues publicacions: *Entre infants i grans. III Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil*, que és una memòria de les conclusions extretes de l'edició anterior de les jornades, i el llibre *Fites de desenvolupament. Del naixement als tres anys. Barcelona-Shangai. Dades i avaluació contrastades*, que compara la realitat catalana amb la xinesa en el marc de l'educació infantil.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Afers Institucionals
Gabinet de Premsa, Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35. Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través de la web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>